

РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

УДК 338:2

О.О. ГАЛАЧЕНКО,
к.м.н., доцент МАУП

Підходи до формування структури регіональної політики розвитку санаторно-курортної сфери

У статті висвітлено наукові підходи до трактування поняття «регіон», «регіональна політика». Сформовано постулати формування регіональної політики розвитку санаторно-курортної сфери. Обґрунтовано комплексне маркетингове дослідження розвитку санаторно-курортної сфери, визначено етапи його проведення. Визначено структуру регіональної програми розвитку санаторно-курортної сфери. Актуалізовано вагомість організаційних структур у реалізації регіональної політики розвитку санаторно-курортної сфери.

Ключові слова: програма, регіональна політика розвитку, маркетингове дослідження, санаторно-курортна сфера.

О.О. ГАЛАЧЕНКО,
к.м.н., доцент МАУП

Подходы к формированию структуры региональной политики развития санаторно-курортной сферы

В статье освещены научные подходы к трактовке понятия «регион», «региональная политика». Сформированы постулаты формирования региональной политики развития санаторно-курортной сферы. Обосновано комплексное маркетинговое исследование развития санаторно-курортной сферы, определены этапы его проведения. Определена структура региональной программы развития санаторно-курортной сферы. Актуализировано значимость организационных структур в реализации региональной политики развития санаторно-курортной сферы.

Ключевые слова: программа, региональная политика развития, маркетинговое исследование, санаторно-курортная сфера.

O. HALACHENKO,
k.m.n. Associate professor

Approaches to the formation of regional policy struktury sanatorium areas

In the article scientific approaches to the interpretation of the concept of «region», «Regional Policy». Formed postulates formulation of regional development policies sanatorium sphere. Grounded

РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

comprehensive market research of sanatorium areas, the stages of its implementation. The structure of the regional program of development of sanatorium sphere. Modified importance of organizational structures in the implementation of regional development policy sanatorium sphere.

Keywords: program, regional policy development, market research, health-resort area.

Постановка проблеми. Метою економіки України в умовах сталого розвитку є забезпечення високої якості життя нинішнього і майбутніх поколінь шляхом збалансованого соціально-економічного і екологічного розвитку, відтворення навколошнього природного середовища, раціонального використання природно-ресурсного потенціалу країни, забезпечення охорони здоров'я людини, її екологічної та соціальної захищеності. Досягнення цієї мети відповідає культурним і світоглядним цінностям. Переход України до сталого розвитку потребує зміни політики в соціальній сфері, основними напрямами якої мають бути: збереження здоров'я людини; сприяння поліпшенню демографічної ситуації; забезпечення соціальних гарантій людям, які потребують захищеності; досягнення нормативів якості життя прийнятих у розвинених країнах; гуманізація суспільних відносин за рахунок реформування систем управління, освіти, науки, культури та охорони здоров'я. Це можна зробити за рахунок регіональної політики розвитку санаторно-курортної сфери.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням проблем санаторно-курортної сфери та територіальних рекреаційних комплексів присвячені праці відомих українських та світових науковців, зокрема М.М. Амірханова, О.І. Амоші, М.В. Багрова, О.О. Бейдика, Ю.О. Веденіна, В.І. Гетьмана, Л.С. Гриніва, П.В. Гудзя, М.І. Долішнього, В.К. Євдокименка, О.В. Живицького, В.С. Кравціва, В.К. Мамутова, М.С. Мироненка, Н.Ю. Недашківської, В.С. Преображенського, М.Ф. Реймерса, В.П. Руденка, І.Т. Твердохлєбова, С.В. Трохимчука, О.І. Шаблія та інших. Проте у їх дослідженнях недостатньо висвітлено підходи до формування структури регіональної політики розвитку санаторно-курортної сфери. Тому метою дослідження є виокремлення базових структурних компонент при формуванні регіональної політики розвитку санаторно-курортної сфери.

Виклад основного матеріалу. Первінно аналіз дослідження доречно розпочати з розуміння сутності поняття регіон, та регіональна політика. Виник і використовується багатьма науковця-

ми (Долішній М.І. та Мошинці О.С.) територіальний підхід, у рамках якого під регіоном розуміють територію із зосередженими на ній природними, кліматичними, економічними, політичними та іншими ресурсами [3].

Низка дослідників – Варналій З.С., Поповкін В.А., Благун І.С., Солтисік О.О., Родіонова І.А., Панікарова С.В. – пропонують розглядати регіон як відкриту систему, що являє собою єдність природного, матеріального та соціального середовищ [2]

Інший підхід до трактування регіону зазначає Василенко В.М., який рамках системного підходу до трактування регіону, наголос визначає на економічний регіон, що являє собою територіально цілісну частину єдиного господарського комплексу із взаємопов'язаними ознаками: характером виробничої спеціалізації й мірою комплексності його розвитку» [5]. Дане трактування слугуватиме основою наших пропозиції та формування постулатів дослідження.

Регіональна політика авторами Варналій В.Є., Воротін В.С трактується, як сфера діяльності з управління економічним, соціальним, екологічним і політичним розвитком країни в регіональному аспекті відповідно до заздалегідь розробленої програми [2].

Регіональну політику розвитку системи господарювання санаторно-курортної сфери формуєть наступні постулати:

- регіональна політика є динамічною, складною, цілеспрямованою та відкритою системою, що проявляється в постійній зміні зв'язків та структури останньої, а також у наявності не тільки міжнародних, але й міжрегіональних взаємодій за різними напрямками функціонування;

- система – утворюючим фактором регіональної політики крім людини є територія із наявними на ній природно – кліматичними ресурсами, що в більшості випадків визначає її тип;

- суб'єктні підсистеми не мають чітких границь функціонування, адже той самий суб'єкт господарювання може бути учасником різних господарських процесів, а також може бути як елементом системи, так і елементом середовища одночасно;

РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

• регіональна політика розвитку не піддається точному й детальному прогнозуванню та моделюванню, тобто є стохастичною системою;

• регіональна політика є типологічним об'єктом, в структурі якої переважають ті чи інші зв'язки, ресурси та суб'єкти.

На сучасному етапі розвитку санаторно-курортної сфери характерним є зростання значення регіоналізації управління її розвитком для верхніх рівнів регулювання, вироблення погоджених стратегій розвитку державного і регіонального рівнів. Координація дій структур різних управлінських рівнів з вирішення комплексних проблем регіонального розвитку курортно-рекреаційної сфери потребує поетапного здійснення ряду завдань [1, с. 35].

В таких умовах, для дослідження стану і визначення перспектив розвитку санаторно-курортної сфери в регіоні, виникає необхідність проведення маркетингового дослідження, що базуватиметься на наступних етапах:

- оцінювання регіонального санаторно-курортного потенціалу за рівнем і можливістю розвитку різних видів і форм лікування і оздоровчого відпочинку;
- визначення величин потоків рекреантів і їх характеристик;
- дослідження рівня розвитку інфраструктури і можливих пропозицій санаторно-курортних послуг у регіоні;
- дослідження і виявлення чинників, які формуєть попит на курортно-оздоровчий продукт регіону, оцінювання рівня попиту при різних якісних і кількісних значеннях цих чинників;
- дослідження процесу курортно-оздоровчого споживання в регіоні на основі збору та узагальнення даних про курортно – оздоровчі видалки[4].

Результати дослідження слугуватимуть основою для розробки регіональної програми розвитку санаторно-курортної сфери. Така програма дозволить найбільш повно узгоджувати галузеву специфіку розвитку санаторно-курортних і відпочинкових субгалузей із завданнями ефективного й оптимального соціально-економічного розвитку окремих територій на засадах екологічної збалансованості. Зважаючи на це, структуру регіональної програми розвитку санаторно-курортної сфери формуватимуть елементи:

1. Розробка генеральних планів та схем забудови курортів і туристичних центрів. Облаштування територій.

2. Збереження, відновлення і раціональне використання рекреаційних ресурсів.

3. Природоохоронні заходи на рекреаційних територіях

4. Розвиток матеріально-технічної бази санаторно-курортної сфери.

5. Транспортне забезпечення.

6. Розвиток інфраструктури і сервісної мережі.

7. Інформаційне забезпечення.

8. Сертифікація туристичних послуг.

9. Сприятливе організаційно-економічні умови для потенційних інвесторів.

10.Управління.

Висновки

Визначена вище структура регіональної політика розвитку санаторно-курортної сфери передбачає як урахування інтересів її структурних підрозділів, так і створення та функціонування в її структурі підрозділів, які формують потужне інформаційне поле і базу даних для побудови достовірних та реалістичних прогнозів і планів, розробки комплексних програм розвитку. Реалізація регіональної політики розвитку санаторно-курортної сфери відбувається за умов використання певних організаційних форм. У цьому випадку найбільш доцільною формою реалізації є розробка цільових комплексних програм.

Список використаних джерел

1. Гетьман В.І. Курортно-рекреаційні системи Українських Карпат / В.І. Гетьман // Український географічний журнал. – 1999. – № 3. – С. 34–37.
2. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: монографія / за ред.. З.С. .Верналія / Варналій З.С., В.Є.Воротін та ін.. – К: НІСД, 2007. – 768с.
3. Долішній М.І. концептуальні засади розвитку регіональної політики / М.І. Долішній // Зовнішньоекономічний кур'єр. –2000. –7–8.–с. 5–8
4. Стратегічне маркетингове управління : монографія / А.О. Длігач. – Київ : Алерта, 2014. – 271 с.
5. Харічков С.К. Регіональна парадигма цільової програми розвитку рекреації та туризму/С.К. Харічков, С.Г.Нездоймінов, І.М.Дишловий // Маркетинг і менеджмент інновацій. Науковий журнал.– 2011. – №6. – С.145–149.